

Nieopisywalne? Opis przedstawienia jako problem teatrologiczny

**Seminarium warsztatowe Instytutu Teatralnego im. Z. Raszewskiego i Polskiego Towarzystwa
Badań Teatralnych – Warszawa, 23 kwietnia 2018, godz. 11.45-16.30**

W roku 2017 redakcja Encyklopedii Teatru Polskiego zaproponowała badaczkom i badaczom polskiego teatru z całego kraju sporządzenie haseł z opisami kiludziesięciu wybranych przedstawień z dziejów polskiej sceny, od *Odprawy posłów greckich* Jana Kochanowskiego z roku 1578 po *Oczyszczonych* Sarah Kane w reżyserii Krzysztofa Warlikowskiego z roku 2001. W rezultacie konsultacji ze środowiskiem przeprowadzonej we współpracy z Polskim Towarzystwem Badań Teatralnych wybrano 70 najważniejszych przedstawień, których opisy stopniowo powstawały w ciągu minionego roku. Do początków 2018 na stronie ETP zamieszczono 32 opisy:

<http://www.encyklopediateatru.pl/przedstawienia-z-opisami>

kolejne czekają na publikację, są w procesie opracowania lub zostały zamówione. Po roku doświadczeń chcielibyśmy zaprosić wszystkich autorów i wszystkich zainteresowanych tego rodzaju problemem badawczym do wspólnej refleksji nad opisywaniem przedstawień teatralnych.

Opisy powstałe na potrzeby ETP prezentują różnorodne strategie i metodologie, perspektywy interpretacyjne i taktyki pisarskie. Niekiedy są one wymuszone charakterem i rozmiarami materiału historycznego, niekiedy stanowią autorskie propozycje poszczególnych badaczek i badaczy (na czym redakcji Encyklopedii od początku zależało). Dysponując już całkiem bogatym materiałem, chcielibyśmy poddać go refleksji i dyskusji, zarazem powracając po latach do tak kiedyś interesującego teatrologów problemu opisu przedstawienia. Umieszczany przed laty w kontekście semiotyki (Grzegorz Sinko), strukturalizmu i fenomenologii (Tomasz Kubikowski), a później antropologii (Leszek Kolankiewicz) i teorii komunikacji (Wojciech Dudzik), dziś wydaje się jako temat namysłu przykuwać mniej uwagi, choć opisywanie przedstawień i ich poszczególnych aspektów nadal jest ważną częścią praktyki badań teatralnych. Czy w ciągu minionych dekad coś się w tej materii zmieniło? Czy w jakikolwiek sposób wpłynęły na sposób opisywania przedstawień nowsze propozycje metodologiczne (np. performatyka, nowy materializm, *gender studies*, teoria afektu)? Czy i jak myślenie o opisie i – szerzej – o tym, co zostaje z przedstawienia, zmieniły koncepcje kwestionujące przekonanie o efemeryczności performansu i teatru (Diana Tylor, Rebecca Schneider, Dorota Sajewska)? Czy performatywne praktyki remixu, recyklingu i coveru oraz cały rozwijający się dynamicznie nurt studiów nad pamięcią i jej mediami powinny oddziaływać na praktyki opisowe? Czy – wreszcie – opis współczesnego przedstawienia jest w dalszym ciągu zadaniem dla badacza, skoro niemal każdy spektakl jest dziś rejestrowany (zapisywany) cyfrowo?

Te i inne pytania chcielibyśmy zadać uczestnikom seminarium, które odbędzie się w Instytucie Teatralnym im. Zbigniewa Raszewskiego w Warszawie w dniu 23 kwietnia, przed coroczną uroczystością wręczenia nagród Polskiego Towarzystwa Badań Teatralnych. Planujemy je jako kilkugodzinną otwartą dyskusję inicjowaną przez gości zaproszonych do dwuczęściowego panelu (w części pierwszej będą to Agata Łuksza, Zbigniew Majchrowski i Magdalena Raszevska, w części drugiej: Ewa Dąbek-Derda, Dorota Jarząbek-Wasyl i Maryla Zielińska). Prowadzenie: Wojciech Dudzik i Dariusz Kosiński. Seminarium rozpocznie się o godzinie 11.45 i jest planowane do godziny 16.30.

Udział w seminarium jest bezpłatny, wymaga jednak wcześniejszej rejestracji. Zgłoszenia będzie przyjmować w Instytucie Teatralnym Klara Duniec pod adresem kduniec@instytut-teatralny.pl do 30 marca 2018.